

§ 739

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mai Kivelän ym. aloitteesta kierrätysmahdollisuuksien parantamiseksi ja mini-Sortin edistämiseksi kantakaupunkiin

HEL 2020-010630 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Helsinkiin on suunnitteilla HSY:n Sortti-pienasema, jonka yksi mahdollinen sijoituspaikka voisi olla Kyläsaaressa, nykyisen kierrätyskeskuksen kupeessa. Sortti-pienaseman väliaikainen sijoittaminen Kyläsaaren alueelle on lähtökohdaisesti kannatettava ratkaisu. Toiminta istuu luontevasti osaksi Kyläsaaren kierrätyskeskuksen toimintaa. Sortti-pienaseman toteuttamisessa Kyläsaareen on huomioitava tässä lausunnossa mainittuja seikkoja.

Tässä yhteisvalmistelussa on selvitetty Sortti-pienaseman sijoittamista Kyläsaareen kierrätyskeskuksen toimipisteen lähelle. Lisäksi on esitetty vaihtoehtoinen sijoitusmahdollisuus Koskelan varikoille ja kuvailtu HSY:n tällä hetkellä tarjoamia jätehuollon palveluita.

Esitys on valmisteltu palvelut ja luvat –palvelukokonaisuuden ympäristöpalveluiden ja rakennusvalvontapalveluiden sekä maankäyttö ja kaupunkirakenne palvelukokonaisuuden asemakaavoituspalvelun sekä maaomaisuus ja tontit -palvelun yhteistyönä.

Sortti-pienaseman kuvaus

Mini-Sortin nykyinen termi on Sortti-pienasema. Termillä tarkoitetaan HSY:n Sortti-asemaa, joka on pinta-alaltaan ja vastaanottamiltaan jättejakeilta pienempi kuin normaali Sortti-asema, Sortti-pienasemilla ei esimerkiksi vastaanoteta risuja ja kiviaineksia. HSY:n mukaan Sortti-pienasemat tulee sijoittaa kierrätyskeskusten yhteyteen synergiaetujen toteuttamiseksi. HSY:n mukaan Sortti-pienasema tarvitsee noin 2000 neliötä tilaa, sähköliittymän ja mahdollisesti tietoliikenneyhteyden, sekä joko viemäröinnin tai umpisäiliön ja hulevesijärjestelmän.

HSY:n suunnitelma on sijoittaa Sortti-pienasemia kierrätyskeskusten yhteyteen, ja siten luoda yhden luukun periaatteella toimivan palvelun kuluttajille. Toimintaperiaatteen mukaisesti asiakkaan ei tarvitse tietää, onko asiakkaalle tarpeeton huonekalu tai tavara uudelleen käyttöön kelpaava, jolloin tavara otetaan vastaan kierrätyskeskukseen, vai ei, jolloin tavara ohjataan Sortti-pienasemalle.

HSY:n mukaan Kyläsaaren mahdollinen Sortti-pienasema olisi samantyylinen kuin Vantaan Koivukylään suunniteltu Sortti-pienasema. Koivukylän Sortti-pienasemalla on ajoramppi, jonka kautta asiakkaat voivat ajaa jätelavojen luokse. Jätelavat ovat kannellisia. Seitsemän jätelavan lisäksi Koivukylän Sortti-pienasemalla on kaksi lukittavaa konttia sähkö- ja elektroniikkaromulle sekä vastaanottokoppi ja tilaa vaihtolavoille. Sortti-pienasema rakennetaan moduuleista, joten se on siirrettävissä.

Helsingin kantakaupungin tällä hetkellä ainoa kierrätyskeskus sijaitsee Kyläsaassa Kyläsaarenkadun varrella. HSY:n mukaan Sortti-pienasema kannattaa rakentaa vain, jos se voi toimia vähintään 5 vuotta. Kierrätyskeskuksen tulee toimia paikalla samaan aikaan.

Sortti-pienasema Kyläsaassa

Kyläsaassa on todettu laajasti maaperän pilaantumista. Mikäli Sortti-pienasema sijoittuisi alueelle, tulee maaperän kantavuus, pilaantuminen ja puhdistustarve selvittää tarkemmin. Tarkastelussa on otettava huomioon myös Sortti-pienaseman edellyttämä kunnallistekniikka ja sen rakentamisesta mahdollisesti aiheutuva kaivu- ja kunnostustarve.

Kyläsaaren asemakaavoitus on käynnistymässä tulevien vuosien aikana, mutta rakentaminen alueella käynnistyy aikaisintaan 2020-luvun lopulla. Tällöin Sortti-pienasema voisi toimia alueella siihen asti, kunnes esirakentaminen alueella käynnistyy. Sortti-pienasema tulee suunnitella yhteistyössä Kalasataman aluerakentamisprojektin ja rakentamislogistiikan kanssa.

Sortti-pienasemaa suunniteltaessa tulisi väliaikaisuus huomioida siten, että rakenteet olisivat pääosin siirrettävissä olevia, ja näin ollen hyödynnettävissä myöhemmin uudessa sijainnissa.

Kalasatamasta-Pasilaan raitiotien rakentaminen Hermannin rantatien osuudella käynnistyy vuonna 2022, jolloin liikennettä tullaan ohjaamaan nykyisen Kyläsaarenkadun kautta. Työmaan aikaiset liikennejärjestelyt tulee huomioida ja yhteensovittaa mahdollisen Sortti-pienaseman toiminnan kanssa huolellisesti. Sortti-pienasema ei saa aiheuttaa turhaa haittaa Kalasatamasta-Pasilaan raitiotietyömaan työnaikaisille järjestelyille. Sortti-pienasemaan liittyviin opasteisiin tulee myös kiinnittää erityistä huomiota.

Lisäksi nykyisen kierrätyskeskuksen kohdalla kulkee kunnallisteknisiä putkia, joiden kunnostustarpeet on Sortti-pienasemaa sijoitettaessa otettava huomioon. On todennäköistä, että putkiin liittyviä kunnostustöitä on tarpeen suorittaa raitiotietyömaan yhteydessä jo ennen Kyläsaaren alueen varsinaista rakentamista. Putkien kunnostustarpeet saattavat vaikuttaa sekä kierrätyskeskuksen että mahdollisen Sortti-

pienaseman toimintaan. Putkien kunnostustarpeet ja vaikutukset alueella on siis selvitettävä ennen Sortti-pienaseman sijoittamista Kyläsaareen.

Sortti-pienaseman sijoittuminen Kyläsaareen nykyisen kierrätyskeskuksen läheisyyteen on mahdollista maanvuokraajan puolesta. Alueella on useita lyhyellä irtisanomisajalla olevaa vuokrausta sekä rakentamaton aluetta. On huomioitava, että irtisanomisajan päättymisen jälkeen vuokralaisella on 3 kuukautta aikaa viedä omaisuutensa pois sekä siivottava alue ja vastattava mahdollisesti pilaantuneen maaperän puhdistamisesta. Hankkeen aikataulun, vuokraajan ja laajuuden tarkennettua, vuokraus voidaan tehdä voimassa olevan johtosäännön mukaisesti.

Kyläsaaren mahdollisen Sortti-pienaseman rakennuslupa-asiat

Sortti-pienasema tarvitsee rakennusluvan. Rakennuslupa voidaan myöntää tilapäisenä enintään 5 vuodeksi, koska toiminta ei ehdotetussa sijainnissa ole asemakaavan mukaista. Alue on nykyisessä asemakaavassa virkistysaluetta (VU). Kaavoittajan poikkeamispäätöstä ei kuitenkaan tarvittaisi. Rakennuslupavaiheessa pyydetään lausunto kaavoittajalta ja tarvittaessa ympäristöpalveluilta. Jos rakennusluvalla haetaan jatkoaikaa 5 vuoden jälkeen, silloin poikkeamispäätös tulisi saada.

Sortti-pienaseman ympäristölupa-asiat

Helsingin Sortti-aseilla Kivikossa ja Konalassa on aluehallintoviraston myöntämät ympäristöluvut. Sortti-pienasema tarvitsee joko ympäristöluvan, tai jätelain 100 §:n mukaisen ilmoituksen jätteen keräystoiminnasta. Ympäristöluvallisuus riippuu toiminnan laajuudesta, varastointikapasiteetista ja siitä, sisältyykö toimintaan keräyksen ohella jätteen pitkäaikaista varastointia tai alustavaa lajittelua laajamittaisempaa valmistelua hyödyntämistä tai loppukäsittelyä varten.

Mikäli toiminta tarvitsee ympäristöluvan, sen myöntää joko valtion viranomainen tai Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen, riippuen Sortti-pienaseman toiminnan laajuudesta, varastointikapasiteetista, ja siitä, tuleeko toiminnasta päästöjä vesistöön. Mahdollisen jätelain mukaisen rekisteröinnin ympäristönsuojelujärjestelmään merkitsee Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen. Kyläsaari ei sijaitse pohjavesialueella.

Koskelan varikko Sortti-pienaseman vaihtoehtoisena sijoituspaikkana

Koskelan varikon kortteliin suunnitellaan uutta suurempaa raitiovaunuvarikkoa. Katolle on mahdollista sijoittaa muita toimintoja ja parhaillaan selvitetään, voisivatko Staran varikot Arabianrannasta ja / tai Kyläsaari-

resta siirtyä sinne. Korttelissa on säilytettävä kaarihallirakennus, entinen bussivarikko. Siihen tutkitaan yhtenä vaihtoehtona kiertotalouskorttelia, jossa voisi olla kierrätyskeskus ja sitä tukevia muita toimintoja. Sortti-pienasema voisi sijaita kaarihallin vieressä raitiovaunuvarikon katolla ulkotilassa. HKL on arvioinut alustavasti, että raitiovaunuvarikon rakentaminen voisi alkaa vuosikymmenen puolivälissä.

HSY:n järjestämä jätehuolto kantakaupungissa

Kantakaupunkilaiset kerrostalokiinteistöt ovat suurelta osin HSY:n järjestämän asuinkiinteistöjen jätehuollon piirissä. Asuinkiinteistöillä syntyy myös sellaista yhdyskuntajätettä, joka ei suuren kokonsa, poikkeuksellisen laatunsa tai määränsä vuoksi sovellu kuljetettavaksi kiinteistön jätteenkuljetuksessa. HSY:n jätehuollon piirissä oleville asuinkiinteistöille toimittamat jäteasiat eivät tyypillisesti ole tarpeeksi suuria suurikokoisille tavaroille kuten huonekaluille. Jätteen haltijan on toimitettava tällaiset jätteet ensisijaisesti HSY:n Sortti-asemille. Käyttökelpoiset tavarat on toimitettava ensisijaisesti uudelleenkäyttöön.

HSY:llä on lisäksi maksullinen Nouto-Sortti –palvelu yksityishenkilöiden ja asunto-osakeyhtiöiden isoille esineille. Nouto-Sortin esineet kuljetaan joko kierrätettäväksi tai uusioraaka-aineeksi tai energiahyödynnykseen. HSY:ltä voi myös vuokrata peräkärryn suurikokoisten tavaroiden kuljettamiseksi Sortti-asemalle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Carita Kuparinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 25927
carita.kuparinen(a)hel.fi
Janni Backberg, arkkitehti, puhelin: 310 26891
janni.backberg(a)hel.fi
Henna Vennonen, tonttiasiamies, puhelin: 310 36464
henna.vennonen(a)hel.fi
Minna Soukka, arkkitehti, puhelin: 310 29940
minna.soukka(a)hel.fi
Sari Ruotsalainen, arkkitehti, puhelin: 310 37373
sari.ruotsalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Kivelä Mai Kierrätysmahdollisuuksien parantaminen ja mini-Sortin edistäminen kantakaupunkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15.12.2020

Asia/4

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Mai Kivelä ja 18 muuta valtuutettua ovat tehneet 23.09.2020 seuraavan aloitteen:

"Kierrätysmahdollisuuksien parantaminen ja mini-Sortin edistäminen kantakaupunkiin

Ilmastonmuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden hupenemisen estäminen edellyttävät laajoja rakenteellisia muutoksia. Kertakäyttökulttuurista on siirryttävä kiertotalouteen ja kaupungin tulee edistää tätä siirtymää aktiivisesti. Jätteiden vähentäminen ja kierrätys on konkreettinen keino edistää tätä tärkeää tavoitetta. Samaan aikaan kierrättämisen tulee olla mahdollisimman vaivatonta. Esimerkiksi tällä hetkellä Helsingin ainoat jätteiden lajitteluasemat, eli Sortti-asemat, sijaitsevat Konalassa ja Kivikossa. Autottoman kantakaupungissa asuvan matka asemille isojenkin tavaroiden kanssa on kuitenkin kaukana vaivattomasta.

Kaupungin tulee parantaa kierrätysmahdollisuuksia monin tavoin. Myös tiedotusta kierrätyksestä on lisättävä. Konkreettisenä parannuksena kaupungin olisi edistettävä niin kutsutun "mini-Sortin" perustamista kantakaupunkiin. Kierrätysasema olisi mahdollista pilotoida yhteistyössä HSY:n kanssa esimerkiksi Kyläsaaren yhteyteen.

Jotta voimme saavuttaa kierrätystavoitteet on kierrätyksen oltava vaivattomampaa. Kestävässä kaupungissa tehokkaan jätteiden kierrätyksen tulee olla normi!

Edellä olevaan viitaten me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki etsii lisäkeinoja parantaa kierrätysmahdollisuuksia sekä lisää viestintää kierrätyksestä. Konkreettisenä toimenä kaupunki selvittää mahdollisuudet edesauttaa mini-Sortti-aseman perustamista kantakaupunkiin."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 21.12.2020 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

15.12.2020

Asia/4

Lisätiedot

Carita Kuparinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 25927
carita.kuparinen(a)hel.fi
Janni Backberg, arkkitehti, puhelin: 310 26891
janni.backberg(a)hel.fi
Henna Vennonen, tonttiasiamies, puhelin: 310 36464
henna.vennonen(a)hel.fi
Minna Soukka, arkkitehti, puhelin: 310 29940
minna.soukka(a)hel.fi
Sari Ruotsalainen, arkkitehti, puhelin: 310 37373
sari.ruotsalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.09.2020 Kivelä Mai Kierrätysmahdollisuuksien parantaminen ja mini-Sortin edistäminen kantakaupunkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 08.12.2020 § 720